

JOHNNY
Kniga

KOKAINI- KENTTA

RAKKAUS,
KUOLEMA JA
JALKAPALLO
PABLO ESCOBARIN
KOLUMBIASSA

DAVID ARROWSMITH

SUOMENTANUT MIKA KIVIMÄKI

DAVID ARROWSMITH

KOKAIINIKENTTÄ

RAKKAUS, KUOLEMA JA JALKAPALLO
PABLO ESCOBARIN KOLUMBIASSA

Suomentanut Mika Kivimäki

Johnny Kniga
Helsinki

Ensimmäinen painos

Text copyright © David Arrowsmith 2024

Englanninkielinen alkuteos: *Narcoball – Love, Death and Football
in Escobar's Colombia*

Cassell, an imprint of Octopus Publishing Group Ltd, Lontoo 2024

Suomenkielisen laitoksen © Mika Kivimäki ja Johnny Kniga 2025

Johnny Kniga

An imprint of Werner Söderström Ltd

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN: 978-952-362-166-4

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuusasioihin liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@kniga.fi

Äidilleni Carolina Ospina Llerasille.
Kolumbialle.
Jalkapallolle.

SISÄLLYS

Prólogo: Mieluummin hautapaikka kolumbiassa	11
---	----

ENSIMMÄINEN OSA:

RAKKAUDESTA JA MUISTA RIIVAAJISTA (1949–1988)	15
--	----

Ensimmäinen luku: Verestä ja tulesta syntynyt (1949–1969)	17
---	----

Toinen luku: Rakkautta koleran aikaan (1970–1975)	27
---	----

Kolmas luku: Varkaiden ruhtinas (1976–1979)	38
---	----

Neljäs luku: Kokaiinikenttien luomiskertomus (1979–1987)	51
--	----

Viides luku: El patrón, el político (1982)	68
--	----

Kuudes luku: Todella poliittinen salamurha (1983–1984)	78
--	----

Seitsemäs luku: Kokaiinikenttien mahti (1984–1985)	88
--	----

Kahdeksas luku: Kokaiinikenttien nousu (1986–1987)	98
--	----

Yhdeksäs luku: Kahden rintaman sota (1988)	108
--	-----

TOINEN OSA:

KUKAPA EVERSTILLE KIRJOITTAISI? (1989-1992) 119

Kymmenes luku: Kokaiinikenttien kirous (1989) 121

Yhdestoista luku: Totaalinen sota (1989) 143

Kahdestoista luku: Pablon jalkapallosota (1989) 151

Kolmastoista luku: Huumeterroristi Pablo (1989) 159

Neljästoista luku: Uutta toivoa (1990) 166

Viidestoista luku: Kultainen häkki (1990–1991) 175

Kuudestoista luku: Häkkilintu laulaa (1992) 193

KOLMAS OSA:

KUULUTETUN KUOLEMAN KRONIKKA (1992-2023) 199

Seitsemästoista luku: Sadan vuoden yksinäisyys (1992–1993) 201

Kahdeksastoista luku: Uutinen ihmisryöstöstä (1993) 211

Yhdeksästoista luku: Loppupeli (1993) 224

Kahdeskymmenes luku: Kuningas on kuollut (1993) 234

Kahdeskymmenesensimmäinen luku:

Luonto kammoaa tyhjiötä (1994) 243

Kahdeskymmenestoinen luku: Synkin päivä (1994) 260

Kahdeskymmeskolmas luku:

Kokaiinikenttien loppu (1994–1995) 271

Kahdeskymmenesneljäs luku:

Kummallisia pyhiinvaeltajia (1995–NYKYPÄIVÄ) 289

Kiitokset 311

Liite 313

”Pablo Escobar tappaisi kenet tahansa
voittaakseen jalkapallo-ottelun.”

FERNANDO RODRÍGUEZ MONDRAGÓN,
Calin kartellin pomon Gilberto Rodríguez Orejuelan poika.

PRÓLOGO: MIELUUMMIN HAUTAPAIKKA KOLUMBIASSA

TOMUISEN TIEN ojanpenkan armeliaassa varjossa makaa kaksi miestä, heidän vaivalloinen hengityksensä kuuluu selvästi Kolumbian maaseudun alkuillan helteen surinassa ja pö-
rinässä. Hikikarpalot imeytyvät heidän paitojensa kauluksiin ja kainaloihin, kun he makaavat liikkumatta, mataliksi painautu-
neina ojanpohjan kurassa. Heistä nuorempi ja urheilullisempi
kääntyy pois päin kumppanistaan painaen Heckler & Koch MP5
-konepistoolia itseään vasten. Vanhempi ja raskastekoisempi
mies katsoo vastakkaiseen suuntaan, housunkauluksen alta
näkyvä nikkelin kiilto paljastaa liasta pinttyneiden farkku-
jen alle tungetun SIG Sauer -pistoolin. Hyönteiset porraävät
ja kaksi karkulaista höristää korviaan kuullakseen, lähestyy-
kö ketään. He eivät ole renkipoikia eivätkä pikkurikollisia –
tässä on koko planeetan etsityin mies. Pablo Emilio Escobar
Gaviria sekä hänen huippusicarionsa Popeye, ”Kippari-Kalle”.
Parivaljakon hermot ovat kireimmillään, he ovat olleet pako-
salla jo yli kaksi viikkoa, matkalla halki Antioquian Magdalena
Medion alueen sen jälkeen, kun heidän kimppuunsa hyökättiin
El Orossa, heidän maatilapiilopaikassaan läheisessä Cocornán
kaupungissa.

He ovat tunteneet viranomaisten hengityksen niskassaan, ei pelkästään Kolumbian valtiollisen poliisin, vaan myös sen eliittiyksikön ”Etsintäblokin”, aina El Oron ratsiasta alkaen. He sentään selviytyivät siitä hengissä; Pablon lankomies Mario ei ollut yhtä onnekas, häneen osui luotisade heidän paetessaan yhdessä. Tämä ei ole ensimmäinen kerta, kun he ovat joutuneet heittäytymään ojan pohjalle suojaan kipittäessään väliaikaisista suojapaikoista ja huomaamattomista turvataloista toiseen yrittäessään livahtaa silmukasta, joka on uhannut kiristyä heidän kaulaansa siitä lähtien, kun Pablo ja hänen Medellinin kartellinsa ryhtyivät hyökkäykseen ja aloittivat yleisen sodan Kolumbian hallitusta vastaan. Autopommien ja salamurhien aalto on ravistellut maata ja pakottanut vallanpitäjät aloittamaan pikaiset ja kuolettavat vastatoimet. Jokainen kerta voisi kuitenkin jäädä viimeiseksi.

Likainen, epätoivoinen ja lopen uupunut Popeye kokoaa voimiansa viimeiset rippeet aloittaakseen vartiovuoron, aistit terävinä, valmiina kylvämään tuhoa ja kuolemaa jokaiselle, joka olisi tarpeeksi typerä yrittääkseen vangita elävänä hänet tai *El Patrónin*. El Patrónin, miehen, jota hän on vannonut suojelevansa oman henkensä kaupalla, miehen, jonka vuoksi hän on tappanut kymmeniä, tai tässä vaiheessa jo satoja ihmisiä. Molemmat tiesivät, että siihen voitaisiin päätyä, että siihen *melkein varmasti* päädyttäisiin. Pakosalla, eristettyinä miehistään, vain he kaksi, selkä selkää vasten, saarrettuina. ”*Mieluummin hautapaikka Kolumbiassa*”, kuten Pablo aina sanoi kaikille, jotka jaksoivat kuunnella.

Pelloilla on hiljaista. Soratie on melkein autio. Silti Popeye odottaa jännittyneenä. Ketään ei näy. Ei marssivien sotilaiden saappaiden kopinaa, jeeppien renkaitten rahinaa soralla, eikä helikopterin roottoreiden hurinaa, kun ne viiltävät kosteaa

ilmaa. Popeye tuntee, kuinka hänen pulssinsa hidastuu ja särkevät lihaksensa alkavat rentoutua. Sitten hänen pomonsa ääni havahduttaa hänet.

”Popeye! Popeye!”

Onko häneltä jäänyt jotakin huomaamatta? Onko heidät löydetty? Hän virittää aseensa. Sitten hän vilkaisee syrjäsilmillä Pabloa, ja jähmettyy liikkumattomaksi. El Patrón istuu kyykyssä kantapäittensä varassa, eteenpäin kumartuneena, roikottaen huolettomasti pistooliaan vasemman käden sormissa – ja pitelee oikealla kädellä pientä kannettavaa transistoriradiota korvallaan. Hän kääntyy katsomaan uskotuinta alipäällikköään, tehokkainta salamurhaajaansa, ystäväänsä. Leveä hymy puhkeaa hänen likaisille kasvoilleen, ja hampaat välähtävät valkoisina keskellä tukkoina kasvavaa tummaa partaa.

”Kolumbia teki maalin!”

Näin helposti hetken jännitys puhkesi, kuin keuhkot, joiden läpi ammutaan SIG Sauerin 9 × 19 mm luoti 900 metrin sekuntinopeudella. Popeye ei voinut olla nauramatta. Se oli niin Pablon tapaista, niin tyypillinen esimerkki arvoituksellisesta hahmosta, josta oli tullut Kolumbian ja koko Amerikan vihollinen numero yksi. Miljardööri, rikollinen, huumeterroristi. Isä, isänmaanystävä... jalkapallofani. Oli päivä kuinka synkkä tahansa, sota kuinka verinen tahansa, jalkapallo on hänen ilonsa, pakopaikkansa, seitsemäs taivaansa.

Yli kuudensadan kilometrin päässä, Barranquillan hautovassa 38 asteen alkuillan kuumuudessa, maan tyrmäävän kauniilla Karibian rannikolla, peli ja maali Estadio Metropolitanolla ovat valtava juttu, ei vain Pablolle, vaan koko Kolumbialle. *Los Cafeteros* – kuten Kolumbian jalkapallomaajoukkue tunnetaan, on nimetty maan kuuluisimman vientituotteen mukaan ennen Escobarin ja kokaiinin nousua, huumeen, joka on tehnyt hänestä yhden

rikkaimmista koskaan eläneistä ihmisistä – on juuri päässyt johon ensimmäisessä elintärkeässä maailmanmestaruuskisojen mannertenvälisessä pudotusottelussa Oceania-ryhmän voittajaa Israelia vastaan. Tämä maali, kuten itse joukkue, on Pablon rakkaan Medellinin aikaansaama. Maalintekijä on Atlético Nacionalin pitkänhuiskea oikea laitahyökkääjä Albeiro Usurraga, puoliaikavaihtopelaaja, joka vastaanottaa edestakaisen syötön medelliniläiseltä joukkueoveriltaan Luis Fajardolta ja livauttaa pallon sisään israelilaismaalivahdin ohi. Kolumbian maajoukkue on Pablon tavoin syntyisin Medellinistä. Valmentaja Francisco ”Pacho” Maturana, omia teitään kulkeva maalivahti René Higuita, tyyni ja tyylikäs libero Andrés Escobar puolustuksessa, keskikenttädynamo Leonel Álvarez – kaikki siis Atlético Nacionalin kulmakiviä, joukkue on juuri kruunattu Etelä-Amerikan parhaaksi seuraksi. Joukkue, jonka Pablo on rakentanut, jota hän kannattaa, jota hän rakastaa...

Radiokanavalla stadionin 65 000-päinen yleisö riehaantuu täysin. Pablo, likainen, epätoivoinen ja takaa-ajettu, ojassa pii-leskelijä, hurraa yhdessä heidän kanssaan, kun Kolumbia astuu yhden elintärkeän askeleen lähemmäksi pääsyä MM-kisoihin. Joukkue ei ole ollut mukana turnauksessa vuoden 1962 jälkeen. Koko Kolumbialle, ja erityisesti tälle yhdelle pahamaineiselle fanille, unelma Los Cafeterosien osallistumisesta MM-kisoihin Italiassa vuonna 1990 on vielä elossa.

ENSIMMÄINEN OSA:
**RAKKAUDESTA JA MUISTA
RIIVAAJISTA** (1949-1988)

ENSIMMÄINEN LUKU: **VERESTÄ JA TULESTA** SYNTYNYT (1949–1969)

JOULUKUUN ENSIMMÄISENÄ päivänä vuonna 1949, viisi minuuttia ennen keskipäivää, Hermilda de los Dolores Gaviria Berrio synnyttää kolmannen lapsensa, poikavauvan. Lapsen isällä, Abel de Jesus Escobar Echeverrillä, on nyt kolme poikaa. Vanhemmilla ei ollut aavistustakaan, että tästä heidän sylissään lepäävästä pikku nytyistä on tuleva pelätyn mies, joka tässä maassa on koskaan nähty: Pablo Escobar.

Kolumbia, johon nuori Pablo syntyy, on kuitenkin tulen ja kuoleman maa. Maassa raivoaa parhaillaan *La Violencia*, raaka kymmenvuotinen sisällissota, joka vie hengen sadoiltatuhansilta asukkailta. On kulunut 20 kuukautta siitä, kun liberaali-puoleen johtava ehdokas salamurhattiin ja se sai maan, ja varsinkin maaseudun köyhälistön, tarttumaan aseisiin toisiaan vastaan. Samana päivänä, kun Pablo tulee maailmaan, talonpoikaississit ottavat haltuunsa Puerto Lópezin kaupungin valtion maantieteellisessä keskipisteessä. Pablo syntyy väkivallan ja trauman keskelle, kuin enteeksi hänen tulevalle elämälleen.

Nuori Pablo varttuu alemman keskiluokan perheessä, mutta silti tietämättömänä karun elämän todellisuudesta 1950-luvun Kolumbiassa. Hän viettää varhaisimmat vuotensa isänsä karja-

tilalla El Tablazossa, Antioquian maakunnan itäosassa. Ympäri maata riehuva väkivalta säästää ensin perheen, mutta kova uurastus ja 800-päinen karjalauma eivät ole minkään arvoisia, kun tauti karsii koko lauman ja Abel julistetaan konkurssiin. Escobarien on pakko muuttaa Medellínin toisella puolella sijaitsevaan kaupunkiin, Titiribiin.

Pablon äiti on löytänyt töitä opettajana. Hän jopa opettaa viikonloppuisin naapuriston köyhimpiä lapsia ilmaiseksi. Perhe on silti itsekin kaikkea muuta kuin varakas, he asuvat pienen puutalonsa ainoassa makuuhuoneessa, Pablo ja muut lapset saavat nukkua lattialle levitetyllä patjalla. Elämä on kamppailua, eikä ruokaa ole aina tarpeeksi. Pablon ja hänen vanhemman veljensä Robertson pitää lähteä kotoa aamuneljältä, jotta he ehtisivät kävellä kouluun, satoi tai paistoi.

Eräänä päivänä Pablo lähetetään koulusta kotiin, koska hänellä ei ole kenkiä. Doña Hermilda joutuu vastentahtoisesti varastamaan kenkäparin. Ehkä nämä olivat Pablo Escobarin kuuluisat ensimmäiset kengät – joiden uskotaan olleen kerrassaan *guayot*, jalkapallokengät. Syyllisyyden raastamana Pablon äiti kituuttaa ja säästää rahaa voidakseen maksaa velkansa.

Se ei ole perheen ensimmäinen rikos, eikä edes huomattavin – sillä Pablon isoisä oli viinan salakuljettaja, kuuluisa siitä, kuinka hän onnistui trokaamaan laittoman alkoholinsa ja lahjomaan itsensä vapaaksi hankaluuksista. Pablon vanhemmilla ei ollut aavistustakaan, kuinka paljon rikollisen yrittäjän geenejä heidän poikansa onnistui perimään.

50-luvun puolivälissä, hyvän aikaa ennen Pablon kymmenvuotispäivää, La Violencia saapuu viimein hänen kotikaupunkiinsa. Eräänä yönä väkivaltainen väkijoukko – iso ryhmä *chismeroseja*, talonpoikaissisien armeijan taistelijoita, vaeltaa Titiribiin. Escobarit lukitsevat ovensa ja piileskelevät avuttomina,

kun miehet kiertävät talosta taloon, raahaavat kaduille asukkaita, joita epäilevät vastakkaisista poliittista mielipiteistä, ja tappavat heidät viidakkoveitsillä hakaten. Pablon vanhemmat eivät voi muuta kuin pitää lapsensa hiljaisina ja rukoilla äänettömästi pelastusta. Pelastajaksi osoittautuu odottamatta heidän jyrkevä etuovensa – joka kestää kaikki murtautumisyritykset. Lopulta väkijoukko antaa periksi, tyytyy sytyttämään talon puurakenteet palavalla soihdulla ja jatkaa matkaansa. Kun väkivallan äänet loittonevat ja niiden sijasta kaupungilla alkavat kaikua huudot ja hihkaisut, jotka kertovat Kolumbian armeijan myöhäisestä saapumisesta hätiin, perhe viimein uskaltautuu pakenemaan palavasta kodistaan. Roberto kantaa pikku Pabloa sylissään läpi pimeille kaduille levinneiden verilammikoiden. Kadut ovat täynnä kuolleiden savuavia ruumiita, lisää vainajia roikkuu niissä harvoissa lyhtypylväissä, jotka reunustavat katua, ja talot palavat tuhkaksi, heidän omansa mukaan luettuna.

ABEL JA HERMILDA lähettävät Pablon ja Roberton Medellíniin asumaan isoäitinsä luo heti, kun se vain on mahdollista. Kiireinen, eteenpäinpyrkivä ja teollinen kaupunki, Antioquian maakunnan pääpaikka, on noin puolen miljoonan asukkaan koti, ja kasvaa nopeasti. Se jää jälkeen vain pääkaupungille ja valtan (sekä poliittisen että taloudellisen) keskukselle Bogotálle; kaupungin kuumeinen työtahti ja massojen suoma anonyymisyys haiskahtavat veljesten mielestä mahdollisuuksilta, ja siitä tulee nopeasti Pablon henkinen koti. Aikanaan vanhemmat liittyvät poikien seuraan, mutta päinvastoin kuin lumoutuneet poikansa, Abel, sydämessään yhä antioquialainen karjatilallinen, inhoaa sitä niin syvästi, että muuttaa takaisin maalle tekemään töitä toisten ihmisten maatiloilla. Hän lähettää

palkkapussinsa kaupunkiin, mutta ei palaa enää koskaan asumaan perheensä kanssa.

Pablo tulee täysi-ikäiseksi 1960-luvun Medellínin tarjoamassa ainutlaatuisessa ympäristössä. Täällä hänen persoonallisuutensa kaksi tärkeintä puolta alkavat todella nousta näkyviin: hänen kaiken kattava auktoriteettien halveksuntansa ja riemukas, ylitsepusuava, lapsenomainen rakkautensa urheilulajiin, jolla on kautta maailman suurempi merkitys massoille kuin millään muulla. Täällä, korkealla Aburrán laakson yläpuolella, ikuisen kevään kaupungissa, nuori Pablo Escobar ottaa ensi askeleensa Casanovana, hulttiona, sekä nousevana *políticon*a. Lisäksi Medellíniissä on hyvin esillä Pablon suurin intohimo: jalkapallo, futis... *el fútbol*.

Pablon joukkue on Atlético Nacional, joka syntyi vain kaksi vuotta ennen häntä. Lempinimeltään *Los Verdolagas* – portulakat, pienen mehikasvin mukaan, jonka vihreä väri koristaa heidän paitojaan – he jakavat 10,5 miljoonaa dollaria maksaneen 40 000-paikkaisen Estadio Atanasio Girardot -stadionin, joka rakennettiin vain muutamia vuosia ennen Pablon saapumista Medellíniin, kilpailijansa Deportivo Independiente Medellínin kanssa. Roberto päätti vaistomaisesti kannattaa DIM:ää, kuten heidät tunnetaan, joukkueista vanhempaa, vaikka molemmat taistelevatkin Kolumbian huippudivisioonan raskaassa sarjassa. Siitä hetkestä alkaen veljekset käyttävät hyväkseen jokaisen tilaisuuden käydä katsomassa ottelut Atanasio Girardotilla, kävi miten kävi. Pablolle se on elinikäisen intohimon alku Kolumbian, erityisesti Medellínin jalkapallon parissa. Se tuo mukanaan voitoja ja riemua, mutta myös tappioita, kuolemaa ja häpeää. Pablo antaa Medellínille sen jalkapallon historian suurenmoisimmat hetket, mutta hänen haamunsa myös tahraa sen epätodennäköisen riemuvoiton ikuisiksi ajoiksi. Samalla hänen vaikutusvaltansa

vie Kolumbian lähemmäksi suurinta mahdollista jalkapallokunniaa kuin kansakunta on koskaan osannut kuvitella, ja sitten hänen perintönsä muutti mahdollisuuden tomuksi ja tuhkaksi. Mutta vielä nyt jalkapallo on uutta ja riemukasta.

Nuori Pablo ja Roberto rakentavat puiset mäkiautot ja ajavat niillä kilpaa katuja pitkin. He tunkevat purkkaa naapureitten ovikelloihin ja pötkivät pakoon. Heidän suosikkiajanvietettään on kuitenkin katujalkapallo. Koska oikean pallon ostamiseen vaadittavat varat ovat vain kaukainen unelma, he tekevät sellaisen itse – pyörittämällä palloksi mitä tahansa riepua, joita he onnistuvat saamaan käsiinsä ja kietomalla ne tiukasti muovussiin. Aina kun mahdollista he lähtevät pölyisille kaduille ja potkivat palloaan jäljitellen viimeisimpiä Nacionalin ja DIM:in kilpailuasetelmia, matkien sankareitaan aamusta iltaan, kunnes pimeys laskeutuu ja vähäinen katuvalaistus tekee pelin jatkamisesta mahdotonta.

Kaikki eivät kuitenkaan ole tyytyväisiä potkupallo-otteluihin heidän kaduillaan ja naapuristossaan. Pablo ja Roberto joutuvat toistuvasti tekemisiin paikallisten poliisien kanssa – jotka takavarikoivat heidän pallonsa vastalauseista piittaamatta ja hänistävät heidät tiehensä vastaansanomattoman tiukasti. Siinä on enemmän kuin tarpeeksi raivostuttamaan nuoren Pablön, lietsomaan hänen kytevää kaunaansa virkavaltaa kohtaan, hänen vankkumatonta uskoaan loukkaamattomiin oikeuksiin. Pian poliisi on hänen ykkösvihollisensa, ja hän onnistuu vakuuttamaan Roberton, samoin kuin kaikki nuoret pojat, jotka viitsivät kuunnella, heittämään poliisiautoja kivillä aina, kun he näkevät niiden risteilevän pitkin alueen katuja.

Aikanaan Pablön lapsellinen kapinointi päättyy vääjäämättömään lopputulokseensa. Heitetty kivi, haljennut poliisiauton tuulilasi ja lain kouran väistämätön ojentuminen. Pablo

napataan kiinni, kun toiset lapset juoksevat karkuun. Hän ei kadu, vaikka joutuu viettämään päivän putkassa. Kun häneltä kysytään, miksi hän hyökkää poliisin ajoneuvojen kimppuun, hänen vastauksensa ”meitä tympii, kun ne vievät meiltä pallot” voisi olla hänen tulevan elämänsä tunnuslause.

Vaikka jalkapallo on hänen suurin rakkautensa, Pablo hau-
too myös kahta yhtä jalkaa kulkevaa kunnianhimoista haavet-
ta: rahaa ja valtaa. Hänellä on kaksi toisiinsa liittyvää unelmaa,
joista hän toivoo, ettei vain *voisi* saada niitä toteutettua, vaan
uskoo hartaasti, että hän *toteuttaa* ne, ja näille haaveille (ku-
ten myös alullaan olevaan yhtä lailla elämän mittaiseen into-
himoon, eli nättien tyttöjen jahtaamiseen) hän myös antaa kai-
ken sen, mitä ei kuluta jalkapalloon. Nuoren Pablo Escobarin
untuvikkohaave on tienata miljoona dollaria ennen kuin täyttää
22 vuotta, ja tulla Kolumbian presidentiksi. Ensimmäisen hän
toteuttaa yltäkylläisesti, tosin rikkoen lukuisia lakeja, toisen
tavoitteleminen johtaa ennen näkemättömään määrään tuhoa
ja kuolemaa ja painaa kansakunnan polvilleen.

VUONNA 1962 Pablon ollessa teinivuosiensa kynnyksellä Ko-
lumbia osallistui kaikkien aikojen ensimmäiseen MM-kisojen
finaalisarjaansa. Se pääsi 16 joukkueen turnaukseen, jota isän-
nöi eteläamerikkalainen kilpailija Chile, kiitos 1–0 kotivoitolle
Perua vastaan ja 1–1 tasapeli vierasottelussa, ensimmäisen
matsin voittomaalin teki Eusebio Escobar – ei sukua Pablolle.
Kolumbian liigan maalitykinä hän pelasi uransa aikana Calin
molemmilla puolilla (Deportivossa ja Américassa) sekä kum-
massakin Medellinin joukkueessa (Atlético Nacionalissa ja
Independiente Medellinissä), mutta tärkeä saavutus kotipelissä
jäi hänen uransa ainoaksi kansainväliseksi maaliksi.

Debyyttiään varten Kolumbia arvotaan neloskorista mukaan lohkoon, jossa ovat myös Neuvostoliitto, Jugoslavia ja Uruguay. Kiinnostavaa kyllä, yhdelläkään neljästä joukkueesta ei ole kokoonpanossaan ainuttakaan ulkomailla pelaavaa jäsentä. 16 osallistujamaasta ainoastaan Espanja, Sveitsi, Länsi-Saksa ja Englanti voivat kerskailla pelaajilla, jotka harjoittavat ammattiaan kotimaansa rajojen ulkopuolella. Italian Internazionali Gerry Hitchens valitaan sellaisten joukkueovereiden rinnalle kuin Bobby Moore, Bobby Robson, Bobby Charlton, Jimmy Greaves ja Roger Hunt. Englannin joukkue päättää sarjansa lohkon toisena Unkarille, ohitettuaan Argentiinan tehtyjen maalien määrässä, mutta he häviäisivät lopulta mestariksi nousevalle Brasilialle ensimmäisessä pudotusvaiheessa, neljännesfinaaleissa.

Varhain saatu rankkari Kolumbian ensimmäisessä ottelussa ei riittänyt, kun he sortuvat täpärään 2–1 tappioon eteläamerikkalaista kilpailijaa ja vuoden 1950 mestaria Uruguayta vastaan. Sen sijaan toinen ottelu Neuvostoliittoa vastaan kelpaa merkittäväksi aikakirjoihin: ensimmäisten 12 minuutin aikana joukkue on 3–0 tappiolla ja tilanne on 4–1 toisen puoliajan ollessa jo pitkällä, mutta jotenkin Kolumbia onnistuu nousemaan. Maalit 68 ja 72 peliminuutin kohdalla tuovat heidät yhden ainoan laukauksen päähän ensimmäisistä pisteistään FIFA World Cupissa kautta aikojen. Ja 86 minuutin kohdalla loisteli hetki viimeinkin koittaa, kun Millonariosin keskushyökkääjä Marino Klinger tasoittaa tilanteen. 4–4 tasapeli joukkueelle, joka on pääsemässä lohkon kärkeen, on ensimmäinen kansallisen joukkueen huippuhetki maailman näyttämöllä. Ilo jää kuitenkin lyhyeksi. Los Cafeteros taipuu nöyryyttävään 5–0 tappioon tulevan semifinalistin Jugoslavian käsissä ja päätty lohkonsa hänille. Kotona Medellínissä Pablo Emilio Escobar Gaviria ei tiedä sitä

vielä, mutta kun Kolumbia viimein palaa kilpailuun suunnilleen 28 vuoden kuluttua, se johtuu hyvinkin paljon hänen vaikutusvallastaan.

Kahdella suurkaupungin teinipojalla on hormonit hyrräten mielessä vain yksi asia – säästää tarpeeksi rahaa päästäkseen hankkiutumaan eroon poikuudestaan jonkun yön kuningattaren kanssa. Ensimmäisen kerran Pablo saa tuntea, kuinka raha painaa taskun pohjalla, kun hän aina yhtä yrittäjähenkisenä onnistuu isoveljensä Robertson kanssa hankkimaan työn toimittaa tekohampaita niitä valmistavasta tehtaasta hammaslääkäreiden vastaanotoille eri puolille kaupunkia. Pyöräilystä on tullut Robertson intohimo ja hän värvää Pablonkin hoitamaan jakelupuolen polkupyörällä.

Robertson intohimo ajaa urheilu-uralle. Hän alkaa voittaa kilpa-ajoja ja hänet kutsutaan jäseneksi Kolumbian kansalliseen pyöräilyjoukkueeseen. Hän saa lempinimen *El Osito*, 'pikku karhu', jonka antoi eräs urheiluselostaja, joka ei saanut selville hänen oikeaa henkilöllisyyttään kilpailun loppuvaiheessa, koska hänen kasvonsa, silmäkuoppia lukuun ottamatta, olivat kokonaan ravan peitossa. Oli hyväksi perheelle ja Pablolle, että hänen isoveljensä pystyi ansaitsemaan pyöräilyllään kunnon rahat, sillä vuonna 1965 Doña Hermildalle jää vuokratästäjä ja heitä uhkaa häätö. Tilanteen pelastaa Robertson palkkapussi ammattipyöräilijänä. Pablo huomaa Kolumbiassa vallitsevan köyhyyden vaarat ja epäoikeudenmukaisuuden. Se on jotain, mitä hän ei aio sietää yhtään pitempään.

Kun Robertolla on kiireitä pyöriensä kanssa, Pablo turvautuu laittomampiin rahanhankintakeinoihin. Yhdessä serkkunsa Gustavon kanssa hän aloittaa jonkinlaisen pikkurikollisuuden kierteen opetellen kadun tapoja, rikollisuuden tietämystä, ja etenee alallaan. Hän aloittaa kaatamalla hedelmien myyntikojuja,

varastamalla sitten tuotteita syntyneessä mylläkässä ja myymällä ne omaan laskuunsa, etenee hautakivien varastamiseen ja niiden muistokirjoitusten pois hiomiseen, jotta ne voitaisiin myydä eteenpäin, siitä väärennettyjen arpalippujen myymiseen, hän on valmis tekemään mitä vain tienatakseen peson tai pari. Ei kuitenkaan kestä kauan ennen kuin rikokset muuttuvat vakavammiksi ja panokset, niin riskit kuin tuototkin, paljon korkeammiksi.

Vielä koulupoikana Pablo on jo alkanut sitoa rikollisuutensa omaan erikoislaatuiseen yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden tajuunsa. Eräänä päivänä hän vie serkkunsa Jaimen sivummalle voidakseen raivota maassa vallitsevaa epätasa-arvoa vastaan ja valittaakseen, ettei kukaan Kolumbian rikkaista viitsi nostaa sormeaan auttaakseen köyhiä. Pablon ratkaisu on varastaa rikkailta. 1960-luvulla Medellínissä yksi luksustavara nousi rikkauden merkinä yli muiden – auto. Pablosta tulee auto-varas. Hän pysyy tyynen rauhallisena paineen alla, kuin nuori mies, jolla on jäätä suonissaan. Lisäksi hän on karismaattinen, mitä kykenevin hankkimaan tukea yhteisönsä tyytymättömiltä nuorukaisilta. Alun perin hän ei ole kovin väkivaltainen, vaikka ei kavahdakaan antamasta selkäsaunaa, jos hänen laittomia bisneksiään tai läheisiään uhataan, ja vain hullunrohkea mies uskaltaa asettua häntä vastaan. Hänestä on jo tulossa rikollinen ja joukkojen johtaja, tosin vasta pienessä ja nuorekkaassa mittakaavassa.

Pablon aina vain katalammat toimet nostavat hänet ennen pitkää salakuljettajien pomomiehen Alvaro Prieton tietoon ja hänen rikollinen elämänsä saa uutta vauhtia. Pablo sekaantuu Marlboro-sotien nimellä käytyyn selkkaukseen, väkivaltaiseen ja murhaavaan kamppailuun, jota käydään Kolumbian arvokaimman salakuljetussavukemerkin hallinnasta. Pablo trokaa ja

lahjoo tiensä huipulle asti. Pablo haluaa epätoivoisesti todistaa kykynsä rikollismentorilleen, ja kun selkkaus nousee veriseen huippuunsa, hän huomaa pian, että hänen toimenkuvaansa kuuluu enenevissä määrin Prieton puolesta hoidetut väkivallanteot, ja välillä painostus huipentuu tappoihin, kuten tulevaisuudessa hänenkin sicarioidensa toimenkuvaan kuuluu. Pablون elämä on todella toisenlaista kuin se, joka on juuri alkamassa Medellínin toisella puolella.

Andrés Escobar syntyy vuonna 1967. Hänen kohtalonsa liittyy myöhemmin erottamattomasti ja kuolettavasti hänen antioquialaisen sukunimikaimansa Pablون kohtaloon. He eivät ole sukua keskenään, he eivät jaa verenperintöä, itse asiassa 20 vuoden aikana heillä on hyvin vähän mitään yhteistä. Toistaiseksi Andrés kasvaa paljon vaikutusvaltaisemmassa ja aidommin keskiluokkaisessa perheessä vauraassa Calasanzin kaupunginosassa. Varttuessaan Andrés on hyvä oppilas ja käy säännöllisesti kirkossa rakkaan äitinsä kanssa. Äidin kuolema, tämän menehtyessä syöpään vain 52 vuoden iässä, kuitenkin muuttaa nuoren miehen elämän ja ohjaa hänet tahtomattaan törmäyskurssille Pablo Escobarin kanssa. Murheissaan hän suuntaa kaiken energiansa siihen ainoaan asiaan, joka on yhteinen hänelle ja Pablolle: jalkapalloon. Sen seurauksena Kolumbian jalkapallokuviot eivät ole enää koskaan samanlaiset.

HUUMEPARONI PABLO ESCOBARIN SUURIN RAKKAUS OLI JALKAPALLO.

1990-luvun Kolumbiassa jalkapallo oli elämän ja kuoleman kysymys. Medellínin kartellihohtaja Pablo Escobar oli intohimoinen jalkapallomies. Hänen poikkeukselliset suhteensa lajin huippunimiin ja salaiset sopimuksensa johtivat jopa Kolumbian hämmästyttävään voittoon Argentiinasta. Escobarin vaikutusvallan kääntöpuolena olivat erotuomarien murhat ja kolumbialaisen puolustajan tappo tämän tehtyä oman maalin vuoden 1994 MM-kisoissa.

Kokaiinikenttä kertoo koko kansan intohimosta urheiluun.

Se on koukuttava katsaus Yhdysvaltojen huumeiden vastaiseen sotaan, Kolumbian sisäpolitiikkaan ja Escobarin nousuun ja tuhoon.

DAVID ARROWSMITH työskenteli yli 20 vuotta tv-käsikirjoittajana ja -tuottajana. Lontoossa kasvanut Arrowsmith on puoliksi kolumbialainen. Hän on pelannut jalkapalloa yli 35 vuotta – eikä aio lopettaa.

